

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri - vastualueen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan 2021-24

Kunnanhallitus 19.10.2020 § 216
1075/00.04.03/2020

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Nurmijärven kunnalta lausuntoa tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2021-2024 31.10.2020 mennessä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2021–2024 valmistui kesäkuussa. Suunnitelma on laadittu vain sähköisessä muodossa ja se on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi. Sivustolle pääsee myös ELY-keskuksen internetsivujen kautta: www.ely-keskus.fi/web/ely/liikenne. Tienpidon ja liikenteen suunnitelma päivitetään vuosittain ja julkaistaan ainoastaan digitaalisessa muodossa suomen ja ruotsin kielellä.

Tämän listatekstin liitteeksi (1-3) on tulostettu lausuntomateriaalista kopiot lausuntopyynnöstä, kartat sekä pdf-kooste suunnitelmaselostuksesta.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma kattaa toimialueen kolme maakuntaa (Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja suunnitelmassa on esitetty ne toimenpiteet, jotka tiedossa oleva tienpidon rahoitus mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii käytännössä eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Yleistä

Vuoden 2019 alussa aloittivat toimintansa uusina ELY-keskuksen liikennevastuun toimintaa ohjaavina keskusvirastoina Väylävirasto, joka vastaa valtion tieverkon, rautateiden ja vesiväylien kehittämisestä sekä kunnossapidosta ja Liikenteen turvallisuus- ja viestintävirasto Traficom. Väylävirastolla on ELY-keskusten suuntaan jatkossa merkittävin tienpitoa ohjaava rooli sekä toiminnassa että taloudessa. Traficom puolestaan hyväksyy tiesuunnitelmat ja myöntää rahoituksen joukkoliikennepalveluiden ostoihin sekä yksityistieavustuksiin. Vuonna 2019 aloitti liikenteen ohjausyhtiö ITM Finland Oy, joka on osa valtion omistamaa Traffic Management Finland Group (TMFG) konsernia. ITM Finlandilla on päävastuu mm. liikenteen ohjauksella ja hallinnalla sisältävien hankkeiden suunnittelusta ja toteutuksesta ELYn kokoamien tarpeiden ja tavoitteiden pohjalta.

Uudenmaan ELY-keskus vastaa tienpidosta Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Näiden kolmen maakunnan alueella asuu kaksi miljoonaa ihmistä. Alueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä ja siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta. Vuoden 2021 alusta Päijät-Hämeeseen liittyy uutena kuntana Iitti.

Toimialueella sijaitsevat Suomen vilkasliikenteisimmät tiet. Alueella on valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista ja paljon valtakunnallista logistiikkaa. Helsinki-Vantaa on maan tärkein kansainvälinen lentoasema: yli 90 prosenttia Suomen kansainvälisestä matkustajaliikenteestä kulkee sen kautta. Samalla se on tärkeä logistinen solmukohta myös rahtiliikenteelle. Porvoossa sijaitsee Suomen suurin satama sekä merkittävä öljynjalostamo, jonka kautta hoidetaan polttoainejakelu suureen osaan Suomea. Helsingin satama on yksi Suomen suurimmista ja sen kautta kuljetettu tavara vastaa arvoltaan kolmannesta Suomen ulkomaankaupasta. Kolmas merkittävä satama on voimakkaassa kasvussa oleva Hangon satama. Helsingin, Hämeenlinnan ja

Tampereen yhdistää ainutlaatuinen kasvuvyöhyke, Suomen kasvukäytävä, jonka rungon muodostavat päärata ja valtatie 3.

Tilastokeskuksen väestönkasvuennusteessa on arvioitu, että tulevien kahden vuosikymmenen aikana Suomen väestönkasvusta lähes 80 prosenttia tulee kohdistumaan Uudenmaan ELY-keskuksen alueelle. Tällä hetkellä Uudenmaan ELY-keskuksen alueella sijaitsee lähes puolet koko maan työpaikoista, minkä myötä työmatkaliikenne on vilkasta. Alueelle pendelöi päivittäin seudun ulkopuolelta noin 120 000 työmatkalaista. Väestönkasvu, pendelöinti ja jatkuvasti lisääntyvät liikenneuuhkat asettavat haasteita alueen tienpidon lisäksi liikennejärjestelmän toimivuudelle ja kehittämiselle. Uudenmaan alueella, erityisesti pääkaupunkiseudulla, on Suomen suurimmat joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja kestävän liikkumisen kulkumuoto-osuudet.

Uudenmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoitus vuodelle 2020 kesäkuun tilanteessa on noin 144 milj. euroa huomioiden alkuperäiseen rahoituskehykseen keväällä tulleet lisäykset. Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat Uudenmaan ELYn strategia, Uudenmaan ELYn liikennestrategia ja liikenteen linjaukset, joiden keskeisenä tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Hoidolla varmistetaan tieverkon päivittäinen liikennöitävyys keliolosuhteista riippumatta ja korjauksilla puolestaan poistetaan tiestön kulumisesta ja ikääntymisestä johtuvia vaurioita.

Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään ELY-keskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Päälylystäminen on puolestaan korjaamisessa suurin kuluerä. Vuodelle 2020 päälylystämiseen saadut määrärahat kasvoivat merkittävästi vuoden 2019 poikkeuksellisen alhaiselta tasolta, yli 40 %. Tavoitteena on kasvattaa päälylystysmääriä erityisesti alemmalla tieverkolla ja kevyen liikenteen väylillä. Myös vilkkaimmalla verkolla on leudon talven jäljiltä löytynyt paljon vaurioituneita uusia tiejaksoja, jotka on pakko korjata. Mikäli vuoden 2020 rahoitustaso pystytään pitämään tulevana vuosinakin, saadaan päälylystettyjen teiden korjausvelan määriä vähitellen taitettua laskusuuntaan.

Myös siltojen korjauksiin on lisätty vuodelle 2020 myös hieman aiempaa vuotta enemmän määrärahoja. Niitä tarvitaan, koska peruskorjauksikään tulevien siltojen määrä kasvaa edelleen tulevana vuosina. Korotetut raskaan liikenteen maksimimassat aiheuttavat myös siltojen vahvistustarpeita. Lisäksi uudet ulkomitoiltaan suuremmat yhdistelmäajoneuvot vaativat muuallakin tieverkolla toimenpiteitä.

Tavoite liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuustavoitteet on asetettu hallitusohjelmassa sekä valtioneuvoston periaatepäätöksessä. Tähän päätökseen sisältyy turvallisen liikenteen visio, jonka mukaan kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Vuodelle 2020 on asetettu kunnianhimoinen tavoite puolittaa liikennekuolemat ja vähentää loukkaantumisia 25 prosenttia vuoteen 2010 verrattuna. Liikenteessä loukkaantumiset ja kuolemat ovatkin Suomessa vähentyneet vuodesta 2010, mutta kuolemien määrä on laskenut hitaammin kuin mitä vuoden 2020 puolittamistavoite edellyttäisi. Vuonna 2019 tieliikenteessä kuoli ennakkotietojen mukaan 205 ihmistä, kun tavoitteen mukaan vuonna 2020 liikenteessä kuolisi enää enintään 136 ihmistä. On todennäköistä, että puolittamistavoitetta ei saavuteta. Loukkaantumiset ovat vähentyneet tavoitteen mukaisesti yli neljänneksellä vuoden 2010 tasosta. Vuonna 2019 tieliikenteessä loukkaantui ennakkotietojen mukaan 4987 ihmistä, kun tavoitteen mukaisesti loukkaantuneita olisi

enintään 5750 vuonna 2020. EU on jo asettanut uudet tavoitteet sekä liikennekuolemien että vakavien loukkaantumisten vähentämisestä 50 prosenttia vuodesta 2020 vuoteen 2030 mennessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen painopiste on niissä toimenpiteissä, joilla kustannustehokkaasti voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja saavutettavuutta sekä edistää kestäviä liikkumismuotoja. Tarpeita uusille kevyen liikenteen väylille, turvallisille tienylitysratkaisuille ja monille muille liikenneturvallisuustoimenpiteille on monikymmenkertainen määrä käytettävissä olevan rahoituksen suomiin mahdollisuuksiin nähden. Tämän takia toimenpiteitä toteutetaan priorisoituihin tarvelistauksiin perustuen ja usein yhteishankkeina kuntien kanssa.

Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta parannetaan yhdessä kuntien kanssa. Yhteistyöllä rakennetaan muun muassa kevyen liikenteen väyliä ja toteutetaan pieniä liikenneturvallisuustoimenpiteitä, kuten suojateiden parantamisia. Tarpeen vaatiessa ajoneuvoliikenteen nopeuksia rauhoitetaan alentamalla nopeakäyttöalueita, rakentamalla hidasteita ja asettamalla siirrettäviä nopeusnäyttöjä ongelmakohtiin. Matkaketjujen toimivuutta parannetaan rakentamalla turvallisempia yhteyksiä pysäkeille, parantamalla linja-autopysäkkejä sekä lisäämällä liityntäpysäköintipaikkoja pyörille ja autoille.

Tieliikenteen turvallisuus on paljolti kiinni asenteista. ELY-keskus tukee kunnissa tehtävää arvokasta kaikkii ikä- ja tienkäyttäjryhmiin kohdentuvaa liikenneturvallisuustyötä. Yhdessä kuntien kanssa laaditaan liikenneturvallisuussuunnitelmia sekä rahoitetaan tarvittaessa alueellisten liikenneturvallisuuskoordinaattorien toimintaa. ELY-keskus toimii aktiivisesti alueellisissa liikenneturvallisuuden yhteistyöryhmissä Liikenneturvan, poliisin ja muiden alueen toimijoiden kanssa.

Tavoite liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmä koostuu liikenneverkosta ja -palveluista sekä tiedosta ja liikenteen ohjauksesta. Liikenneverkkoa ovat mm. tiet, kadut, vesiväylät, satamat ja lentoasemat ja liikenneverkolla kulkee joukkoliikennettä, henkilöautoja, rekkia, kävelijöitä ja pyöräilijöitä ym. Liikennejärjestelmän ylläpito ja kehittäminen on vahvasti sidoksissa maankäyttöön, asumiseen, työpaikkoihin ja alueen palvelurakenteeseen. Ratkaisut on sovittava eri liikkujaryhmiä ja kuljetusten tarpeita mahdollisimman hyvin palveleviksi. Samalla pitää huolehtia myös siitä, että liikenteen haitat ympäristölle ovat mahdollisimman vähäiset.

Suomessa valmistellaan ensimmäistä valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja sen toimenpideohjelmia vuosille 2021-2032. Suunnitelman tavoitteet korostavat kestävästä liikkumisesta etenkin kaupunkiseuduilla, koko Suomen saavutettavuutta sekä liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellista tehokkuutta. Niitä tavoitteita myös ELY-keskuksen pitää työssään edistää.

Monenlaisten tarpeiden ja tavoitteiden yhteensovittaminen on olennainen osa kaikkea Uudenmaan ELY-keskuksen toimintaa ja konkreettisimmin se toteutuu liikennejärjestelmätyössä. Liikennejärjestelmätyö on hallintorajat ylittävää yhteistä suunnittelua, osallistumista ja toimenpiteiden jatkuvaa yhteensovittamista. Uudenmaan ELY-keskus osallistuu maankäytön ja alueiden kehittämisen suunnitteluun, liikenneturvallisuustyöhön, ympäristöyhteistyöhön sekä kävelyn ja pyöräilyn, joukkoliikenteen, kuljetusten ja liikennepalvelujen suunnitteluun.

Alueellisessa liikennejärjestelmätyössä ELY-keskuksen tehtävinä on valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen, tieverkon pitkäjänteinen kehittäminen sekä liikenteen turvallisuus, sujuvuus ja ympäristöhaittojen minimointi. ELY-keskus tekee liikennejärjestelmän yhteistyötä kalkilla suunnittelun tasoilla erityisesti tienpidon näkökulmasta kaikki kulkutavat huomioiden. ELY-keskus toimii liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttajana tienpidon osalta yhdessä mm. Väyläviraston ja kuntien kanssa. ELY-keskus toimii myös joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena osalla alueista.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmaan kootaan kuntien, valtion ja muiden alueen toimijoiden yhteinen näkemys liikennejärjestelmän kehittämisestä ottaen huomioon mm. maankäytön, asuntotuotannon ja elinkeinojen tarpeet. Uudenmaan ELYn alueella liikennejärjestelmäsuunnitelmia laativat maakuntien liitot sekä Helsingin seudun liikenne (HSL). Liikennejärjestelmäsuunnitelmat päivitetään tavallisesti noin neljän vuoden välein. ELY osallistuu suunnitelmien laatimiseen, edistämiseen ja seurantaan.

Tavoite turvallisen ja kestävästi liikkumisen edistäminen

Uudenmaan ELY-keskus edistää kävelyä ja pyöräilyä monin keinoin; mm. rakentamalla väyliä, alikulkuja ja suojateitä. Samat toimenpiteet parantavat usein myös liikenneturvallisuutta. Myös maantieverkon joukkoliikenneinfraa, mm. liityntäpysäköintiä ja pysäkkiympäristöjä, kehitetään. Liikkumisolosuhteet pyritään luomaan sellaisiksi, että pyöräily koetaan helpoksi, mukavaksi ja turvallisesti. Kävelyn osalta samat tekijät ovat tärkeitä, mutta miellyttävä ympäristö korostuu vielä enemmän.

Seudullisesti merkittävimmät yhteydet ja kiireellisimmät toimenpiteet määritellään yhdessä kuntien kanssa ja osana liikennejärjestelmäsuunnittelua. Kestävästi liikkumista edistetään myös viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelmilla, joita tehdään yhdessä kuntien kanssa. Määrärahat kestävästi liikkumisen infraan kehittämiseen ovat olleet riittämättömiä jo pidempään, mutta ilmastonmuutoksen hillinnän tarpeen kasvaessa näiden toimenpiteiden merkitys tulee korostumaan. Käytännön työssä ilmastopolitiikka näkyy jo pienenä lisärahoituksena pyöräily- ja kävely-yhteyksien rakentamiseen.

Tieverkon kunnossapito

Kesäkuussa 2020 voimaan astunut uusi tieliikennelaki näkyy tieympäristössä päivittyvinä liikennemerkkeinä ja tiemerkinä. Ensimmäisinä vaihdettavina merkkeinä ovat erilaiset ajoneuvojen käyttöön liittyvät kieltomerkit. Tuhansien liikennemerkkien vaihtotyö jatkuu pitkään lain sallimien siirtymäaikojen puitteissa. Tiemerkinä näkyvät muutokset ovat pyörätienjatkeiden merkinä, keltaisten sulkuviivojen muuttuminen valkoisiksi ja tienpintaan tehtävät liikennemerkkiä muistuttavat merkinnät. Myös tiemerkinä on laissa määrätty siirtymäajat.

Maanteiden talvi- ja kesähoidon osalta tiestö on jaettu kymmeneen hoitourakka-alueeseen. Alueurakoitsijat vastaavat maanteiden hoidosta Väyläviraston ja ELYn määrittelemän palvelutason mukaan. Hoitourakoihin sisältyy päätehtävinä talvihoito, liikenneympäristön hoito, sorateiden hoito ja äkilliset tehtävät esimerkiksi liikenneonnettomuuksiin tai luonnonilmiöihin liittyen. Talvihoito keskittyy lumenpoistoon ja liukkauden torjuntaan. Tiet on jaettu liikennemäärien mukaan talvihoitoluokkiin, joilla toimenpiteajat esimerkiksi lumen auraamisen tai liukkauden torjunnan suhteen vaihtelevat. Turvallinen talviliikenne on yhteispeliä autoilijoiden, tienhoitourakoitsijoiden, teiden hoidosta vastaavien ELY-keskusten ja Väyläviraston kesken. Liikenneympäristön hoitoon kuuluu monia ympärivuotisia tehtäviä, kuten siisteydestä huolehtiminen ja asfalttipäällysteiden paikkaus. Suurin tehtäväkokonaisuus on kuitenkin viherhoito, joka käsittää muun muassa tienvarsien niitto- ja raivaustöitä liikenteen riittävän näkyvyyden takaamiseksi.

Joukkoliikenne

ELY-keskus on yksi tieliikenteen toimivaltaisista viranomaisista, joka ostaa joukkoliikennettä sekä rahoittaa joukkoliikenteen kehittämistoimia. Uudenmaan ELY-keskus vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Uudellamaalla, Kanta- ja Päijät-Hämeessä pois lukien Helsingin seudun liikenteen (HSL), Hämeenlinnan ja Lahden seutujen, Raaseporin, Hyvinkään ja Riihimäen kaupunkien toimivalta-alueet sekä näiden keskinäisten rajojen yli ulottuva liikenne. Lisäksi ELY-keskuksen joukkoliikenteeseen liittyvät tehtävät koostuvat infrastruktuurin kehittämisestä sekä liikenteen suunnittelusta ja ohjauksesta. ELY-keskuksen vuoden 2020 joukkoliikenteeseen käytettävä määräraha on 5,865 miljoonaa euroa. Määrärahasta suurin osa kohdistetaan liikenteen ostoihin. Hankinnat toteutetaan pääsääntöisesti yhteisrahoituksella kuntien kanssa, minkä ansiosta

joukkoliikenteen palvelutaso on saatu säilymään kohtuullisella tasolla. Yhteistyö joukkoliikenteen kehittämisessä on ensiarvoisen tärkeää, jotta välttämättömät liikennepalvelut saadaan turvattua. Joukkoliikenteen käyttäjäpotentiaali ja palveluiden järjestämisen olosuhteet ovat hyvin erilaiset eri osissa ELY-keskuksen toimivalta-aluetta. Muun muassa yhdyskuntarakenne, asukastiheys sekä liikennevirtojen keskittyminen määrittelevät paljolti mahdollisuuksia joukkoliikennepalveluiden tarjoamiseen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esite

Kunnanhallitus antaa Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan lausunnon Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2021-24:

Joukkoliikenne

Nurmijärven kunta ja Uudenmaan ELY-keskus ovat kesällä 2018 tehneet sopimuksen joukkoliikenteen järjestämisestä liikennöitsijän kanssa ajalle 1.1.2019-31.12.2028. Kunta on sitoutunut omilla päätöksillään joukkoliikenteen järjestämiseen yhteistyössä toimivaltaisen lupaviranomaisen (Uudenmaan ELY-keskus) kanssa.

Joukkoliikenteen rahoituksen osalta kunta kantaa edelleenkin päävastuun. Kunnan osuus joukkoliikenteen sopimuskorvauksesta on 80 % ja ELY-keskuksen osuus 20 %. Tavoitteellisen kustannusjaon tulee olla 50/50-periaatteen mukainen. Pelkästään Nurmijärven kunnan joukkoliikenteen järjestämisen kulut ovat n. 3,5 M€. Joukkoliikenteen kehittämiseen ja nykyisen palvelutason ylläpitämiseen tarvitaan kaikkien osapuolten sitoutumista myös kustannusten osalta. Koko Suomen mittakaavassa ennustetun väestönkasvun ollessa vuoteen 2040 noin 80 % Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on joukkoliikenteen rahoituksen kehittämiseen olemassa mm. tältä osin vahvat perusteet. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella on n. 120 000 pendelöijää päivittäin. Joukkoliikenteen järjestäminen on pääkaupunkiseudun elinvoimaisuuden ja kehittämisen perusta.

Vallitsevasta poikkeustilanteesta (Covid-19) johtuen ovat joukkoliikenteen käyttäjämäärät romahtaneet, kun käyttäjät tekevät etätöitä tai kulkevat omilla autoillaan työpaikalle. Nurmijärven kunta muistuttaa, että bussiyhtymät tarvitsevat valtion rahallista tukea toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

MAL-hankkeet

Maantien 132 Klaukkalan ohikulkutien rakentaminen on edennyt hyvin yhteistyössä Väyläviraston, kunnan ja urakoitsijan kesken. Uuden maantieosuuden liikenteelle ottoa tavoitellaan 30.11.2020 mennessä. Myös valtatie 3 liikenteenhallintajärjestelmän toteuttaminen on käynnistymässä. Pääosa liikenteenhallintajärjestämisestä toteutetaan vuoden 2021 aikana.

Kunta kannattaa Keski-Uudenmaan seudullisen poikittaisyhteyden tutkimista ja rahoituksen järjestämistä hankkeelle. Yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on laadittu selvitys poikittaisyhteydestä. Selvityksessä on esitetty ensimmäinen kehityspolku hankkeelle, jolloin yhteys toteutettaisiin välille Järvenpää-kt45. Hanke sisältyy hyväksyttyyn HLJ 2015 suunnitelmaan ja on esitetty toteutettavaksi ennen vuotta 2025. Kunta esittää, että hankkeen suunnittelua ja tarvittavia selvityksiä edistetään aktiivisesti. Hankkeeseen on hyvä sisällyttää Nurmijärven kunnan osalta tarvittavin osin maantien 1321 (Raalantie) parantaminen, josta on olemassa Nurmijärven kunnan teettämä hyväksytty ja lainvoimainen tiesuunnitelma. MAL 2019 yhteydessä Keski-Uudenmaan poikittaisyhteyden toteuttamista on pidetty korkealla hankelistauksissa, jotta valtateiden 3 ja 4 välille saadaan muodostettua uusi poikittaisyhteys mm. raskaan liikenteen tarpeisiin.

Liikenteen sujuvuutta edistävät hankkeet

Nurmijärven kunta, Vantaan kaupunki ja Uudenmaan ELY-keskus ovat edistäneet yhteisrahoitteisesti mt132 (nykyinen Klaukkalantie) kehittämisselvitystä. Selvityksen pääviestinä oli Klaukkalantien liikenneturvallisuuden ja sujuvuuden edistäminen. Lisäksi Vantaan kaupunki ja Nurmijärven kunta ovat laatineet erillisen selvityksen ”Klaukkala-Kivistö vahva joukkoliikennekäytävä”. Selvityksessä on osoitettu etenemispolku joukkoliikenteen infrahankkeiden vaiheittaiselle etenemispolulle.

Klaukkalantie on mainittu HLJ 2015 suunnitelman jälkeen tehdyssä ajoneuvoliikenteen verkostonselvityksen jatkotyössä. Tieyhteyden kehittämistarve on tunnistettu selvityksessä kärkipäähän kohdelistassa. Erityisesti joukkoliikenteen kehittämisen kannalta yhteyden (sis. joukkoliikenne-etuudet ja kaistajärjestelyt) kehittäminen on tärkeää. Selvityksessä ilmenee myös vt3 toimimattomuus välillä Luhtaanmäen eritasoliittymä-Kehä III ja tähän kunta esittää nopeaa parannusta ja varautumista rahoituksen osalta.

MAL 2019 laadinnan yhteydessä on tunnistettu tarve vahvan joukkoliikennekäytävän toteuttamiseen välille Klaukkala-Kivistö. Toteutuksella on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteen kulkutapaosuuden lisäämiseen. CO2-päästövähennemään pääsemisen yhtenä merkittävänä vaikuttajana alueella on joukkoliikenteen kulkutapaosuuden lisääminen.

Kunta on käynnistänyt Klaukkalantien asemakaavamuutokseen, jonka yhteydessä maantie muutetaan kaduksi. Koko tieosuudelta väliltä Vantaan raja–ohikulkutien liittymä on käynnistetty asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja Klaukkalantien väli Kirkkotien liittymä–ohikulkutien liittymä on jo voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu kaduksi. Ohikulkutien liikenteelle oton jälkeen kunta valmistelee kadunpitopäätöksen koko Klaukkalantiestä väliltä Vantaan raja-ohikulkutien liittymä. Kunta esittää, että Uudenmaan ELY-keskus varaa erillisen määrärahan Klaukkalantien kehittämiseen Vantaan kaupungin alueella olevalle osuudelle. Kunta on varautumassa tulevaisuudessa kehittämään Klaukkalantien toimivuutta mm. Lahnuksentien ja Myllytien risteysalueilla.

Liittymäkohteet

Kunta on laajentamassa työpaikka-alueita Ilvesvuori pohjoisen alueelle. Asemakaava on hyväksytty ja se on saatettu voimaan keväällä 2020, vaikka se ole vielä lainvoimainen. Alueelle on suunniteltu uusi ajoyhteys maantieltä 1311 Siippoontieltä. Liittymää on tarkoitus parantaa mm. liikennevaloin. Jo nykyisten liikennemäärien ja mm. laajenevaksi suunnitellun logistiikkayrityksen kuljetusten turvallisen ja sujuvan kulun vuoksi liittymän kehittäminen valo-ohjatuksi on perusteltua. Samassa yhteydessä on tarkoitus toteuttaa joukkoliikennepysäkkijärjestelyt liittymän läheisyyteen. Kunnan tulevaisuuden kehittämistarpeet tukevat liikennevaloristeyksen toteuttamista entisestään. Kunta esittää, että Uudenmaan ELY-keskus varaa hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen määrärahaa, jotta hanke voidaan toteuttaa yhteisrahoitteisesti. Liittymän toteutusajankohta on arvioitu ajoittuvan vuosille 2022-2024.

Jalankulku- ja pyörätiehankkeet

Suunnitelmassa on esitetty kaksi jalankulku- ja pyörätiehanketta Nurmijärven kunnan alueelle. Suunnitelmaan on merkitty mt132 jalankulku- ja pyörätietä välille Klaukkalan ohikulkutien liittymä–mt1322 Nummenpääntie, jonka hallinnollinen tiesuunnitelma on hyväksymisprosessissa ja rakentamissuunnitelman laatimista ollaan käynnistämässä yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Em. jalankulku- ja pyörätien ensimmäinen osuus on jo toteutettu Klaukkalan ohikulkutien urakassa, jossa on toteutettu Numlahden alikulkukäytävä sekä jalankulku- ja pyörätiet Lopentien ja Klaukkalantien pysäkeille.

Suunnitelmassa on esitetty myös mt1324 Lahnuksentien jalankulku- ja pyörätietä välille Klaukkala-Lahnus, jonka tiesuunnitelman laatiminen on käynnissä yhteistyössä ELY-keskuksen ja Espoon kaupungin kanssa. Tiesuunnitelma lähtee hallinnolliseen käsittelyyn, mm. nähtäville kuntiin, vuoden 2021 keväällä.

Kunta on valmis jatkossakin yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa selvittämään muiden maanteiden jalankulku- ja pyöräteiden yhteyksien kehittämistä ja edistämään niiden suunnitteluvalmiutta.

Liikenneturvallisuushankkeet

Uudenmaan ELY-keskus ja Nurmijärven kunta ovat yhteistyössä laatineet Nurmijärven kunnan turvallisen ja kestävä liikumisen suunnitelman. Suunnitelma viedään kunnassa hyväksymiskäsittelyyn syksyllä 2020.

Lausunnoille lähetetyssä ohjelmassa ei ollut korvamerkittynä erillistä rahoitusta pieniin liikenneturvallisuuden parantamishankkeisiin, joilla on parannettu mm. lasten koulumatkojen turvallisuutta. Myös pieniin liikenneturvallisuushankkeisiin tulee löytyä yhteistä tahtotilaa ja rahoitusta. Hankkeet ovat vaikutuksiltaan merkittäviä: lapset saadaan kulkemaan kouluun turvallista koulutietä pitkin ja käyttämän yhteyksiä myös vapaa-aikana. Hankkeet saattavat vähentää kunnan rahoittamien koulukyytien tarvetta. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi suojatiesaarekkeiden, korotettujen suojateiden ja lyhyiden jalankulku- ja pyörätieosuuksien toteuttaminen ym.

Valaistus on osa liikenneturvallisuutta ja esteetöntä kulkemista. Kunta on laatinut erillisen kehittämissuunnitelman maanteiden valaistukseen liittyen. Tekninen lautakunta on hyväksynyt suunnitelman (varustehjelma 2017) 19.1.2017 kokouksessa. Kunta varaa omalta osaltaan määrärahat hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Hankkeiden toteuttaminen yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on toivottavaa. Yhteistyöhankkeissa tulee huomioida tarvittavin osin ELYn periaatteet toteuttamiseen liittyen. Vuoden 2020 merkittävin kunnan kustantama maantievalaistuskohde on ollut mt11299 Kiljavantien valaistuksen rakentaminen puuttuvalle osuudelle.

Perusparantamishankkeet, perusväylänpito ja kunnossapito

Perusparantamishankkeiden edistämistä voidaan pitää erittäin hyvänä asiana. Omaisuuden hallinta hyvällä suunnittelulla, sekä perusparantamisen ajoittaminen riittävän aikaisin vähentää pitkällä aikavälillä laajojen perusparannustoimenpiteiden toteuttamista. Nurmijärven kunta pitää ELY-keskuksen perusväylänpidon määrärahasoa erittäin huolestuttavana. Tiestön kunnan rapistuminen johtaa ajan mittaan yhä isompiin kertaluonteisiin investointikustannuksiin.

Vuoden 2020 aikana Nurmijärvellä on tehty päällysrakenteen parantamista mm. maanteillä 11433 Järventaustantie, mt11427 Hongisojantie ja mt11419 Kuonomäentie. Lisäksi on tehty jonkin verran päällystystöitä muilla maanteillä kuten esim. mt1311 Helsingintiellä ja mt130 Hämeenlinnantiellä. Nurmijärven kunnan alueella on valtion hallinnoimia maanteitä noin 250 km, joten Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden päällysteiden kuntoon ja perusparantamiseen kiinnitetään erityistä huomioita jatkossakin. Pitkään jatkuneella päällystevauriolla on vaikutusta koko päällysrakenteen kuntoa heikentävänä seikkana.

Nurmijärven kunta esittää, että myös maanteiden varsilla olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien päällystämiseen varattaisiin rahaa lähivuosille. Kunnan alueella on noin 70 km jalankulku- ja pyöräteitä maanteiden varsilla ja osalla niistä on päällyste erittäin huonossa tai jopa vaarallisessa kunnossa. Halkeamat ovat paikoitellen niin leveitä, että kapea pyöränrengas saattaa juuttua halkeamaan.

Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden varsilla olevien linja-autopysäkkien ja pysäkkikatosten laatutasoa parannetaan. Linja-autopysäkit on hyvä varustaa esim. runkolukittavin pyörätelinein. Pysäkkikatosten on hyvä olla aidosti matkustajaa suojaavia. Em. toimenpiteillä edistetään joukkoliikenteen käyttöä ja tällä on suotuisa vaikutus mm. ilmastonmuutokseen.

ELY-keskus on siirtämässä tulevaisuudessa lisääntyvässä määrin maanteitä (mm. Klaukkalantie, Rajamäentie, Raalantie) kuntien hoitamiksi kaduiksi. On toivottavaa, että tulevien katujen kehittämisinvestointikustannukset eivät siirtyisi täysimääräisesti kunnalle. Yhteisen tahtotilan saamista edistäisi, että ennen kadunpito päätösten tekoa maantiet eivät ole ajautuneet kehnoon kuntoon eikä isoja kertainvestointeja ole odotettavissa kunnalle. Kunnan näkökulmasta niin investointiohjelman kuin perusväylänpidon rahoitusuunnitelmassa tulisi yllä mainitut asiat ottaa paremmin huomioon, jotta kyseiset maantiet olisivat luovutuskelpoisessa kunnossa.

Päätaajamien maantieverkon ympäristön siisteyteen ja kunnossapitoon tulee jatkossakin panostaa nykyistä enemmän. Päätaajamia halkovat maantiet ovat kaupunkikuvallisesti tärkeitä ja vaativat erityistä huomiota. Kunta edellyttää parempaa hoidon tasoa ja reagointia erityisesti vilkkaasti liikennöityjen laatuikätyvien (mm. Helsingintie/Rajamäentie ja Lopentie) alueella. Siisteydestä on pidettävä parempaa huolta ja kunnan sekä kuntalaisten korjauspyyntöihin on reagoitava nopeammin. Kuntalaispalautteelle on oltava selkeä kanava ja yhteyshenkilö. Kunta on valmis keskustelemaan jatkossakin kunnossapitoluokkien nostamisesta keskustaajamia halkovien maanteiden osalta, mikäli niihin nähdään erityistä tarvetta.

Nurmijärven kunta ja ELY-keskus ovat aloittaneet säännölliset maastokäynnit kunnossapidon kehittämiseksi. Vuoropuhelu on tuottanut hyviä tuloksia ja kunnassa pidetäänkin tärkeänä asiana jatkaa aktiivista vuoropuhelua kunnossapidon kehittämisen suhteen.

Suunnittelu

Nurmijärvi on jatkossakin valmis kehittämään kuntaa yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Pääsääntöisesti hankkeet ovat edenneet toivotulla tavalla. Kunta tulee jatkossakin hakemaan suunnittelu- ja toteutuslupia ELYn ohjeistuksen mukaisesti. Hankkeisiin on hyvä nimetä tarpeen mukaan osapuolten yhdyshenkilöt vuoropuhelun varmistamiseksi.

Valmistelija

Liikenneinsinööri Pia Korteniemi, puh. 040 317 2311

Käsittely

Päätettiin yksimielisesti lisätä kohdan Perusparantamishankkeet, perusväylänpito ja kunnossapito toiseen kappaleeseen virke ”Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden päällystämiseen ja perusparantamiseen käytettävissä oleva määräraha olisi Nurmijärven kunnan osalta vähintään vuoden 2020 tasolla.”

Päätös

Hyväksyttiin esitys seuraavalla lisäyksellä:

Päätettiin yksimielisesti lisätä lausuntoon kohdan Perusparantamishankkeet, perusväylänpito ja kunnossapito toiseen kappaleeseen virke ”Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden päällystämiseen ja perusparantamiseen käytettävissä oleva määräraha olisi Nurmijärven kunnan osalta vähintään vuoden 2020 tasolla.”

Kappale kuuluu seuraavasti:

Vuoden 2020 aikana Nurmijärvellä on tehty päällysrakenteen parantamista mm. maanteilla 11433 Järventaustantie, mt11427 Hongisojantie ja mt11419 Kuonomäentie. Lisäksi on tehty jonkin verran päällystystöitä muilla maanteilla kuten esim. mt1311 Helsingintielle ja mt130 Hämeenlinnantielle. Nurmijärven kunnan alueella on valtion hallinnoimia maanteitä noin 250 km, joten Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden päällysteiden kuntoon ja perusparantamiseen kiinnitetään erityistä huomioita jatkossakin. Nurmijärven kunta esittää, että maanteiden päällystämiseen ja perusparantamiseen käytettävissä oleva määräraha olisi Nurmijärven kunnan osalta vähintään vuoden 2020 tasolla. Pitkään jatkuneella päällystevauriolla on vaikutusta koko päällysrakenteen kuntoa heikentävänä seikkana.

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus